

tamboompje

Digitaal

54ste jaargang, nr. 1 - januari 2025

Wij genieten de steun van:

Familiekunde Vlaanderen vzw - stad Kortrijk - stad Roeselare - BIE Midwest

ACTIVITEITEN FAMILIEKUNDE VLAANDEREN REGIO MANDEL – LEIE

<http://fv-mandelleie.familiekunde-vlaanderen.be>

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/253211331521749/?fref=ts>

Voorzitter: Wilfried Devoldere, Leeuwerikstraat 5, 8800 Roeselare.

E-post: wilfried.devoldere@skynet.be

Secretaris-penningmeester: Katy Vanpeteghem, Weststraat 33, 8800 Roeselare

E-post: ticavp@gmail.com

Ondervoorzitter: Wim Debu, Kobbestraat 4, 8511 Aalbeke

E-post: wim.debu@telenet.be

Documentatiecentrum: Sint-Eloois-Winkelsestraat 5, 8800 Oekene-Roeselare.

Openingstijden:

(anders in juli en augustus)

Ons documentatiecentrum is geopend op volgende data.

In juli en augustus is dat op zaterdag van 9 tot 12 en van 13.30 tot 17 u.

Zaterdag 11 januari van 13.30 tot 17 uur o.l.v. Johan Bogaert.

Dinsdag 14 januari van 13.30 tot 17 uur o.l.v. Marc Vandenberghe.

Maandag 20 januari van 17.30 tot 21 uur o.l.v. Bernard Bruggeman.

Woensdag 22 januari van 13.30 tot 17 uur o.l.v. Rudy Popelier.

Zaterdag 8 februari van 13.30 tot 17 uur o.l.v. Johan Bogaert.

Dinsdag 11 februari van 13.30 tot 17 uur o.l.v. Marc Vandenberghe.

Maandag 17 februari van 17.30 tot 21 uur o.l.v. Bernard Bruggeman.

Woensdag 19 februari van 13.30 tot 17 uur o.l.v. Rudy Popelier.

Dinsdag 8 maart van 13.30 tot 17 uur o.l.v. Marc Vandenberghe.

Zaterdag 11 maart van 13.30 tot 17 uur o.l.v. Johan Bogaert.

Maandag 17 maart van 17.30 tot 21 uur o.l.v. Bernard Bruggeman.

Woensdag 19 maart van 13.30 tot 17 uur o.l.v. Rudy Popelier.

Uitnodiging jaarlijkse aperitiefbabbel

**Zondag 16 februari 2025 om 10u. stipt
in de grote zaal van de Zilverlink,
Meensesteenweg 412 in Roeselare**

DE GESCHIEDENIS VAN HET DIALECT

(Met aandacht voor de regio's Kortrijk en Roeselare)

door Veronique De Tier

Veronique De Tier studeerde Germaanse filologie (Nederlands en Engels) aan de Universiteit Gent. Met haar licentiaatsverhandeling over het dialect van de windmolenaar in Oost-Vlaanderen zette ze haar eerste stappen in de dialectologie. Onmiddellijk na haar studie startte ze in 1985 als redacteur van het *Woordenboek van de Vlaamse Dialecten* aan de Universiteit Gent. Daar bleef ze met korte onderbrekingen werken tot 31 mei 2020. Ze combineerde die baan een tijdlang met een job als stafmedewerker van Variaties vzw, Koepelorganisatie voor dialecten en oraal erfgoed in Vlaanderen, waar ze nu bestuurslid van is. Sinds 2003 werkt ze ook deeltijds als adviseur streektalen

bij Erfgoed Zeeland. Sinds 1 juni 2020 werkt ze bij het Instituut voor de Nederlandse Taal als projectleider dialecten. Daar is ze verantwoordelijk voor de verdere uitbouw van de database van de Zuidelijk-Nederlandse dialecten en andere projecten i.v.m. dialect. Ze is ook voorzitter van de Stichting Nederlandse Dialecten, een organisatie die de streektaalprofessionals uit Vlaanderen en Nederland bij elkaar brengt. Jaarlijks organiseert deze stichting een streektaalconferentie. Ze is ook bestuurslid van de Brusselse vereniging *be.brusseleir*. Veronique schreef een aantal afleveringen van het *Woordenboek van de Vlaamse Dialecten* als auteur of coauteur. Ze redigeerde samen met collega's een reeks dialectboeken van de Stichting Nederlandse Dialecten. Samen met Jan Hautekiet bracht ze in 2017 *Ons Moeder zei altijd. Rake wijsheden* uit.

De deelnameprijs bedraagt 10 euro per persoon cash of payconiq de dag zelf. Maar wie voor 6 februari inschrijft en betaalt is de deelnameprijs 8 euro !

Mailadres voor inschrijving: ticavp@gmail.com

Banknummer: BE41 4675 0229 7110

Welkom, ook aan uw familie en vrienden,

Dit is een samenwerking tussen de drie Roeselaarse erfgoedverenigingen: Familiekunde Vlaanderen regio Mandel-Leie, gesteund door het Koninklijk Geschiedkundig Genootschap 'K.G.O.G.R.O' en de Roeselaarse Gidsenkring MANDELDAL.

VERBAAL VERHAAL - KORTRIJK

**Donderdag 9 Januari om 19 uur 'Fietsen en trompen: velofanfares in Vlaanderen'.
Nieuwjaarslezing door Geert Vanmaeckelberghe.**

Toen de fiets eind 19de eeuw zijn doorbraak kende, werden er overal in Vlaanderen veloclubs opgericht. Men fietste op zondag van dorp naar dorp. Om het veilig te houden, liet men een klaroenblazer voorop rijden. Al snel werden dat er meerdere; steeds meer veloclubs hadden een eigen fietsend trompetterkorps. Ze speelden een belangrijke rol in het sociale leven en ijverden voor betere wegen, de aanleg van fietspaden en de vermindering van de o zo gehate velotaks. Geert Vanmaeckelberghe (°1962) is sinds zijn 12 jaar actief binnen de wereld van muziekkorpsen als muzikant, gastdocent en jurylid. In 2014 wordt hij lid van de Fietsende Fanfare De Zwaluw uit Eernegem (opgericht in 1891). Hij verdiepte zich in de vergeten geschiedenis en schreef het bijzonder verhaal van zowat zestig fietsende fanfares in het boek 'Fietsen en trompen'.

Locatie: Concertstudio, Muziekcentrum Track, Conservatoriumplein

Toegang 10 euro, receptie na de lezing inbegrepen

Donderdag 20 februari om 19 uur.

Sagen en legenden, sprookjes en mythen gezien door een Kortrijkse bril. Door Paul Catteeuw.

Waarom treden er in fabels meestal dieren op? Wat is het verschil tussen een volkssprookje en een kunstsprookje? En wat hebben koningin Fabiola en viezen tist Louis Paul Boon gemeen? Waarom is Eddy Merckx geen mythologische figuur, maar een legendarische wielrenner, die hooguit het onderwerp van een sage kan zijn, maar die wel tot mythische prestaties in staat was? En worden parabels enkel in de kerk voorgelezen? Het zijn allemaal vragen die Catteeuw aan de hand van bestaande volksverhalen probeert te beantwoorden. Hij maakt je wegwijs in het labrynt van orale geschiedenis en vervaagde herinneringen en illustreert de wondere wereld van sagen en legenden met opgetekende verhalen uit het Kortrijkse.

Paul Catteeuw (1956) groeide op in Marke en studeerde Germaanse filologie aan de Leuvense universiteit. Hij stond aan de wieg van FARO (voorheen VCV), Leuvense Vereniging voor Volkskunde, LECA en Histories (voorheen Volkskunde Vlaanderen en FVV). Hij was tot 2014 lector aan Karel de Grote Hogeschool (Antwerpen) en leidde er het Centrum voor Talen. Sinds 2012 is hij redactiesecretaris en sinds 2021 eindredacteur van het tijdschrift Volkskunde.

Toegang 5 euro, drankje na de lezing inbegrepen.

Locatie: Dakcafé, Papenstraat.

Organisatie De Leiegouw

De lezing van maart is een organisatie van onze lokale afdeling Mandel-Leie:

Donderdag 20 maart.

'Weg van 't Stad!' - Lezing door Patrick Buyse.

Patrick Buyse brengt het verhaal van de exodus naar het westen vanuit Antwerpen op het einde van WO II n.a.v. de aanvallen met V1 bommen en V2 raketten. In 1944 nam Hitler-in het nauw gedreven-onverbidde wraak met zijn 'vliegende bommen'. De regio Antwerpen werd zwaar getroffen, en de bewoners weken massaal uit naar veiliger oorden. Van de meer dan 130.000 Antwerpse vluchtelingen waren er bijna 60.000 verdeeld over de toen 254 steden, gemeenten en gemeentjes in West-Vlaanderen, ook in het Kortrijkse. De auteur dook in archieven, sprak getuigen, familieleden, heemkundigen en historici. Ook de vader en tantes van huidige professor Bruno De Wever en Antwerps burgemeester Bart De Wever vonden een warme opvang in Kortrijk. Een vergeten, warm menselijk verhaal over de initiële angst voor oorlog en bommen dat in een veilig onderkomen overging, en vriendschappen voor het leven.

Toegang 5 euro, drankje na de lezing inbegrepen.

Locatie: Dakcafé, Papenstraat. - Organisatie Familiekunde Vlaanderen Regio Mandel-Leie

West-Vlaamse Heemkundige boekenbeurs

**Heemkundige en historische boeken (oud en nieuw),
prentkaarten,foto's,rouwprentjes,kaarten,enz.**

ZONDAG 19 JANUARI 2025

Doorlopend van 9 tot 16 uur

Gratis voor bezoekers

GC Den Ommeganck: Ridder Janlaan,Dadizele

Met 30 deelnemers en meer dan 100 tafels is deze heemkundige beurs volledig uitverkocht. De standhouders komen uit alle uithoeken van de Provincie en zelfs daarbuiten. Kom zeker af om interessante vondsten te doen. We verwachten jullie.

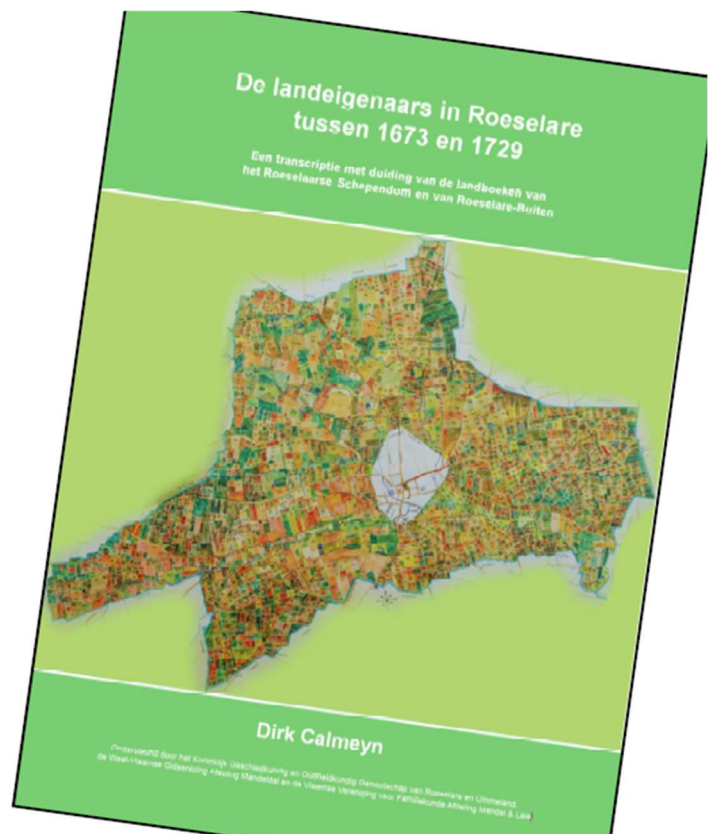
Ereteken cultuurverdienste voor Marc Luyckx.

In oktober had de jaarlijkse uitreiking van de eretekens voor cultuurverdienste plaats in CC De Spil in Roeselare. Onze vereniging heeft Marc Luyckx, vele jaren actief in de genealogische wereld en auteur van een paar publicaties, voorgesteld. Proficiat Marc (hier in gezelschap van de schepen van cultuur Mieke Vanbrussel en burgemeester Kris Declercq.

Nieuwe publicatie: De landeigenaars in Roeselare tussen 1673 en 1719 (door Dirk Calmeyn)

Dirk Calmeyn (°1959 Roeselare), klinisch psycholoog op rust, is al sinds zijn jeugd jaren geïnteresseerd in geschiedenis, archeologie, heemkunde en genealogie. Hij heeft bovendien een sterke fascinatie om het verleden zo aanschouwelijk mogelijk te maken. Hij stamt uit een familie die sinds minstens 650 jaar in het Roeselaarse woont. Vandaar zijn bijzondere en gedreven interesse voor de geschiedenis van deze stad en de omliggende regio. Dit boek is gegroeid uit zijn gedetailleerde studie van de landboeken die bewaard worden in het rijke stadsarchief van Roeselare. **Vertrekkend vanuit een voor iedereen toegankelijk transcriptie van zowel het landboek uit 1673 van het Roeselaarse Schependom als van het landboek uit 1729 van het omliggende plattenland (de parochie) schilderde Dirk een 10-tal kaarten die samen het ganse grondgebied omvatten.** Dit boek omvat naast deze kaarten een uitvoerige beschrijving van de ca. 2500 landpercelen en de eigenaars ervan. Onder deze eigenaars een aantal edellieden en notabelen maar ook veel gewone mensen met familienamen waarvan vele tot op vandaag in het Roeselaarse terug te vinden zijn. Menig inwoner van Roeselare en ommeland zal dan ook een voorouder in dit werk terugvinden. Naast honderden families komen ook talrijke toponiemen aan bod. Dit boek is een goudmijn voor genealogen maar ook voor historici die de lokale geschiedenis en het evoluerend landschap van deze streek in het midden van West-Vlaanderen willen bestuderen.

Onze afdeling van Familiekunde Vlaanderen ondersteunde dit project, net als het Koninklijk Geschiedkundig en Oudheidkundig Genootschap van Roeselare en Ommeland en de afdeling Mandeldal van de West-Vlaamse Gidsenkring door de aankoop van enkele exemplaren.

De auteur verkocht reeds alle gereserveerde exemplaren en moest -net als de zusterverenigingen- putten uit 'onze exemplaren'. Momenteel hebben we nog een vijftal exemplaren in voorraad. Het is dus voor de 'rappe beslissers'.

Het boek kost 30 euro, je kan nog een exemplaar bestellen/reserveren bij de voorzitter Wilfried Devoldere via mail wilfried.devoldere@skynet.be. Binnen enkele dagen worden eventueel resterende exemplaren doorgegeven aan de andere verenigingen.

Noteer nu reeds in uw agenda: 12 juni 2025:

Voordracht door Ignace Debruyne over **Wie waren en waar woonden pachters en gebruikers in 1686 in Klerken?** Het gaat over opzoekingen naar de woonplaats van je voorouders, het item Klerken wordt als voorbeeld gebruikt. Met een link naar Roeselare.

In memoriam. Valère Hauspie.

Valère werd geboren in Poperinge op 30 september 1941, hij was de echtgenoot van Georgette Dubreu.

Reeds in de jaren '80 van de vorige eeuw werd hij vrijwilliger en bestuurslid van toen nog de Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, afdeling Roeselare. Samen met zijn echtgenote Georgette had hij thuis een kamer ingericht waar zij samen vele tienduizende bidprentjes alfabetisch hebben geklasseerd. Ze deden dit tot voor korte tijd. Hij bleef ook bestuurslid tot voor enkele jaren. Alhoewel hij geen lid meer was van het bestuur, stond hij erop zich verder ten dienste te stellen door verder thuis te werken voor de vereniging d.m.v. het klasseren van de bidprentjes.

Hij overleed in Roeselare op 28 november 2024, het quasi volledige bestuur was aanwezig op de uitvaartplechtigheid in de H. Hartkerk op donderdag 5 december.

Dank Valère en ook Georgette voor het vele werk en inzet voor onze afdeling.

Onze oprechte deelneming aan de familie en nogmaals dank voor alles wat hij deed voor familiekunde.

Hoe word ik lid van Familiekunde Vlaanderen?

Je stort gewoon het lidgeld (40 euro, 45 euro na 15 januari als gewoon lid) op de rekening van Familiekunde Vlaanderen, Van Heybeeckstraat 3, Merksem. (IBAN BE58 4141 1712 2179 BIC KREDBEBB) - Ieder lid ontvangt driemaandelijks het tijdschrift **VLAAMSE STAM**. Laat ook liefst je e-mailadres weten aan onze secretaris Katy Vanpeteghem (ticavp@gmail.com)